

UNA LLAVOR ENTRE LES CENDRES

— No sé que és el que em desfà i m'agrada més, si quan m'estimes amb els ulls, o bé, mentre m'acarones amb les teves mans al capbussar-les en aquests desendreçats cabells.

— I quan et faig l'amor? No veus que encara t'estimo més i millor?

— Quan em fas l'amor, Amor... deixo de ser per fondre'm amb tu. Perdo el nord, perdo el sud, i totes les cardinalitats. Així em perdo quan et tinc dintre meu. Però també em perd la desesperació i em consum l'enyor quan no sé de tu. El que més m'ofega el cor, és la por que no et torni a veure mai més, de què m'arribin notícies de que estàs pres, ferit o, pitjor encara, mort.

— Pateixo igual per tu... Sense tu deixo de ser, però quan et tinc, sóc millor, m'enamoro més del món, i componc amb més encert. I sí, m'agrada gronxolar-me en els teus rínxols de foc fins a quedar-me adormiti despertar-me, l'endemà, en el teu llit, novament encès per l'escalfor dels teus atrevits petons. Però no pateixis, ja saps que sóc dur de rossegar i bragat en les batalles, i a més... ara tinc una gran responsabilitat pendent.

— Podries fer-ne un romanç de tu i jo... Tot i que, coneguen-te, no sé si preferies abans fer-ne un de cavalleries!

— Sens dubte que triomfaria un altre "Tristay i Isolda" o un "Jaufré"!!! Però ara, la nostra gent no està per les cavalleries ni per les gestes i romanços dels herois. I realment, jo tampoc. Ara hem d'ocupar-nos de coses més principals. Aquell escorpí de bisbot d'Albi, el Bernat de Castanet, continua lliurant-nos al vell terror de la Inquisició, en aquesta terra que ja les ha vist i patit de tots els colors i que encara romana adobada amb la sang i cendra de les nostres generacions.

— El meu pare i altres diuen que per a recollir fons per a la construcció de la seva catedral, injúria i acusa falsament aquell o altre burgès d'Albi d'heretgia amb la finalitat de confiscar-li els béns.

— Sí. En Bernat Deliciós m'ho ha assegurat diverses vegades. Els franciscans d'Albi no han pogut aturar aquella mala bèstia ambiciosa de diners, malgrat que el rei li ha demanat que afluixi la violència dels processos i de les tortures. Però ell va fent, i a sobre, s'omple la boca amb el nom de Déu! Ja saps com va... Pateixo per Deliciós... ja fa temps que els fa nosa.

— Tots tenim por, por de les delacions, de les falses acusacions, que en qualsevol moment ens

prenguin i ens tanquin al *mur strictum*, en els millors dels casos, o tornar a cremar en les fogueres. A Carcassona els inquisidors tornen a estrènyer-nos els caragols aquí al raval nou. Fa dos dies van empresonar a la Cecília, la partera, per bruixeria i pacte demoníac, després d'haver-se-li mort un nadó en obrir la panxa de la mare perquè pogués donar a llum. Ningú ja no viu tranquil. El veí sospita del veí. I a sobre hem d'assistir obligats a tots els oficis catòlics i aparentar ser bons fidels.

— Déu ja fa temps que ens ha deixat a la sort de la barbàrie d'aquests canalles. D'existir, no hauria permès una massacre perllongada durant tants anys, i menys encara, que es lliurés amb el seu nom. I mira ara, és el torn als jueus, es diu que el rei els vol expulsar de França.

— Lancelot, el meu pare diu que el rei es malfia de tots nosaltres, de la bona gent del Llenguadoc, i es tem que no trigui en intervenir militarment de nou.

— Almenys, els jueus que puguin marxar, es deslliuraran d'una mort segura. I també és cert que a París s'oloren la revolta contra França, per això hem d'intervenir amb rapidesa.

— I què podem fer? Per tot arreu es fan tribunals inquisitorials itinerants amb judicis *post mortem* per aquells que se'ls sospita haver estat o tingut relació amb la nostra església o amb cap de nosaltres. I si no, s'ho inventen o ens provoquen, com fa aquest bisbot d'Albi. La situació cada vegada s'agreuja més. Esperem que el rei de França intercedeixi i aturi el terror d'aquests dominics.

— Que què podem fer? Retornar el Llenguadoc als seus legítims senyors: l'infant Ferran de Mallorca, i quina reina millor, que la seva consort, l'Esclarmonda de Foix!!! Aquest fill nostre que portes al ventre, mereix conèixer un món millor, més amable i més bo, on la gent deixi de patir les demències de Roma i l'ambició desmesurada dels francesos. No hi podem confiar amb el rei, és el principal enemic que sempre manipula als escurçons de Roma i el seu papa. Quina Església és aquesta que legitima la mort? Aquest és el seu Déu bo i que perdona? Satanàs és el seu veritable Déu!

— Si gairebé ja ho som tots de francesos... a la força! La seva manera de pensar, la llengua, l'administració, les seves endarrerides lleis i costums, la seva gent, els seus guerrers... tot imposat!

— Ens han obligat però no ho som! I et ben asseguro que, aquest fill nostre tampoc no ho serà. No podran vèncer i fer-se amb el nostre esperit meridional. Tu i el fill que portes dintre, sou la meva millor de les sorts i major recompensa d'Amor. I penso lluitar coratjosament amb la meva espasa i alliberar aquesta terra de la barbàrie. Però si les coses no surten bé, vull que vinguis amb mi a

Montpeller. Malgrat el monarca mallorquí, hagi traït el seu llinatge aliant-se amb França. Per sort, la majoria de la gent del Rosselló i de Montpeller, no el segueix en aquesta deslleial causa.

— No podria marxar Lancelot, i deixar a la meva família aquí, i a més, sobre el meu estat encara no en saben res... El rei francès està concentrant un nou exèrcit per a exigir-nos fidelitat, hem d'estar ben alerta. Carcassona, Tolosa, Albi, Besiers, Foix i la resta de ciutats importants estan avisades i...

— Quan els ho diràs? —Digué Lancelot interrompent-la—.

— Ara no els vull atabalar. Estan massa ocupats amb els preparatius de la revolta.

Lancelot tornà a prémer amb més força que mai a la Dàlia. L'havia vingut a veure en assabentar-se de què estava en estat des de feia tres setmanes. Segurament, aquells moments no eren els més propicis per a ser pares però, tot i les precaucions d'ella, fou inevitable. A Tolosa, el rei de França, ja havia començat a represaliar els responsables de la revolta, i es dirigiria després Carcassona per fer el mateix i detenir a Bernat Deliciós, un dels principals conspiradors. Lancelot actuava tot seguint les ordres del metge Arnau de Vilanova, qui li encomanà vetllar, discretament, per la seguretat del franciscà montpellerí Bernat Deliciós, de qui era amic, doncs patia seriosament per la seva vida. Deliciós, estava organitzant una revolta per deslliurar el Lleugadoc del domini francès, i en aquells moments era a Carcassona. Deliciós, tot i ser professor de teologia a Carcassona, defensà i encobrí a nombrosos beguins, càtars i fraticellis, enfrontant-se en nombroses ocasions amb els dominics. Deliciós i Vilanova, compartien les teories de la branca minorita dels franciscans, que reclamaven una reforma en l'església, un retorn a la pobresa i a la vida espiritual. També creien en l'arribada de l'Anticrist. Lancelot i Dàlia eren creients de l'església dels bons homes. La parella compartia el seu llegat espiritual cristià, i el dret a la llibertat que els càtars difongueren, per aquelles terres. La notícia de que el rei francès, ja havia entrat a Tolosa la nit anterior, per a represaliar els insurrectes, encara no els arribà a Carcassona, doncs tots els camins estaven interceptats pels soldats.

No estaven casats, però s'estimaven. Pels càtars, allò era suficient. No era la primera vegada que aquell vell garrofer, era el testimoni mut de les seves furtives trobades. Les gruixudes i abruptes arrels de l'arbre, els ofería un excel·lent amagatall amatori, lluny de les curioses mirades de la gent

humil que conreava aquella part dels horts i dels fruiters que envoltaven de manera generosa, el nou raval de Carcassona, als afores de la doble muralla. Era com una brocelianda particular, un verger apartat a encara no, mitja llegua de la ciutat emmurallada. El sol d'aquell juliol de l'any 1303 es ponia més lentament que mai, mentre que el cel prenia totes les tonalitats de la mel, amplificant la bellesa del paisatge i del moment. El més bell del món els era còmplice d'aquell enamorament i del seu fruit. Era com una mena de benedicció còsmica. Un motí de coses bones que, en aquells anys tan convulsos, i després de tantes calamitats, reclamaven la seva supervivència en les figures dels nostres joves amants. Aquella nit, Dàlia, la filla gran del consol de Carcassona, Elie Patrici, la passarien estimant-se en un llaç de fulles coberts amb la gonella de seda escarlata de Lancelot. Altamira, l'euga de tres anys, blanca i clapejada de gris fins a les potes, els advertiria de qualsevol inconvenient mentre, aparentment absent, menjava els brots de l'herba més tendra.

Lancelot era un jove emporità de vint i pocs anys que es formà i visqué a Montpeller. El pare, fou confrare templer de la comanda de Castelló d'Empúries, però morí en la defensa de Catalunya, en les primeres escaramusses lluitant contra els invasors francesos, al coll de Panissars. I ara, el fill, continuava, sota les ordres de Deliciós, la lluita per alliberar Occitània de les mans franceses.

La nit transcorregué com una de les millors, sota l'estrellat cel occità, a l'aixopluc les recaragolades branques del vell garrofer que els emparava. Nit que, de tant en tant, era donosament trencada pel cant d'un xut llunyà i per la renillada tranquil·la d'Altamira.

Però de bon matí, poc després de l'hora prima, quan el sol acabava de sortir, es despertaren sobresaltats pels crits provinents del raval i pel metàl·lic repic de campanes de la catedral de Sant Miquel i, intermitentment, pel so de trompetes llunyanes, que anunciava la comitiva reial, com les de Jericó anunciant una desgràcia. Immediatament, un núvol d'ocells, que allà niuaven, arrencaren el vol pintant en el cel senyals de turmenta. La jove parella es posà dempeus i, tot mirant l'horitzó, en la seva banda nord, distingiren l'arribada d'un exèrcit amenaçador que s'introduïa, interrompent la placidesa del paisatge, un intrús que, serpentejant com un cuc, anunciava l'arribada del rei Felip IV, conegut com el Bell, a Carcassona. Venia de Tolosa amb el mateix propòsit que era el d'ofegar la revolta. Allò agafà a tothom de sorpresa, ningú no va preveure una actuació tan ràpida.

—Afanyem-nos! Alguna cosa grossa passa. És el rei! I el de França! —digué Lancelot—.

—Anem a casa dels meus pares!!!

Lancelot va fer un xiulet i Altamira se'ls oferí doblegant les dues potes del davant, per tal de què la Dàlia pogués pujar amb més facilitat. Un cop a dalt, Lancelot, saltà esforçadament prescindint de l'estrep, muntant al darrere i agafant les regnes. Mentre, al capdavant de l'exèrcit francès, el rei, amb tota la parsimònia del món i els seus millors barons, cavalcaven impertorbables sobre els seus cavalls destrers, amb la seva màquina de guerra portàtil i l'esclat sec contra el vent, dels estàndards ornamentats amb flors de lis. Les trompetes de tant en tant sonaven, amplificant l'estentor del terror.

— Mireu com corren i s'amaguen aquests heretges desagraïts! —digué el general francès al rei—.

— Encara tenen a la memòria com les gastà Montfort i el meu pare, que Déu els tingui a la seva glòria. Ara els ajustarem els comptes per sempre. I si cal, els farem fora de nou, altrament amb bragues i calces, com vam fer amb els seus avantpassats! A veure si n'aprenen...

— No us impacienteu, Senyor. Crec que aquesta vegada, no caldrà que ens taquem les mans amb tanta sang. Aquest cop, serem més selectius. Així escarmentaran per sempre.

Els nostres amics, arribaren ràpidament a la plaça porxada del barri del raval que hi havia a prop de la catedral de Sant Miquèl. Mentre la nostra parella descavalcava, Lancelot observà que l'exèrcit estava a punt d'endinsar-se a aquell raval de Carcassona. Els criats del palau dels Patrici, obriren la porta ràpidament a la Dàlia i la fermaren amb no menys energia, després del pas de Lancelot i d'Altamira, a la qual també va fer passar. La Dàlia pujà immediatament per les escales de l'interior del pati, mentre Lancelot, esperava a baix, revisant el seu equip militar. Aixecà el cap i veié que en els murs hi havien diverses "estories" com en els llibres que havia vist il·luminats a Montpeller. Eren imatges èpiques, d'herois, del vescomte Trencavell, del comte de Tolosa, i un munt d'escuts llengua-docians bellament pintats, però per la urgència del moment, no pogué fixar-se més. El palau dels Patrici era digne dels rics homes de la ciutat. Tenia una harmoniosa façana gòtica, amb tres pisos, tres balcons al primer, i al segon, sis finestres geminades, ricament envitrallades. La porta d'accés era gran i sumptuosa, imitava un arc de triomf romà. Des del pati arrancaven dues àmplies escales que conduïen a un replà enllosat de marbre per on s'accedia al primer pis. Allà els esperava el pare que encara vestia les bragues i la camisa de dormir.

—Pare, que passa? —digué la Dàlia havent enfilat ja mitja escala—.

—On eret's? Bé, ara això...! Em penso que hem begut oli, i que han descobert el nostre complot.

—Valga'm Déu!!! Estem perduts!!! —clamà ella portant-se les mans als cabells—.

Immediatament, sortí la mare que, previsorament, i obeint les ordres del seu marit, ja estava vestida i disposada a fugir. De la seva mà, i acabades de arrencar del llit, les seves altres dues filletes, dues bessones de vuit anys que no paraven de plorar. El pare els donà, les que serien les seves últimes instruccions: —Ara m'heu d'obeir amb tot, aquí no esteu segures! Aneu al pati del darrere i partiu amb els criats que us esperen amb el carruatge. Però com si us perseguís el diable i preneu direcció a Narbona. Allà, pel camí, us anireu trobant amb els nostres.

Mentrestant, la família Patrici ja era escales avall, amb prou feines prestaren atenció a la presència de Lancelot i a la seva euga, i van fugir per una porteta que els conduïa al pati del darrera. Només el pare, que restà al pati, li demanà a la Dàlia: — I ell, qui és aquest?

—Pare, voldria que fos en un altre moment però... és Lancelot, el pare del vostre nét!

—Com? —exclamà el pare—.

—Senyor, com podem suportar escapar i no ajudar-vos a deslliurar-vos de la mort? —li digué Lancelot—.

El pare va fer un gest amb el cap com aquell que rep un cop i baixà per demanar-li: —Mira...! No sé qui sou, d'on surtiu ni d'on veniu, però per la vostra planta, veig que sou de bon llinatge. Només us prego que cuideu de la meva Dàlia, a la dona i a les nenes. —va abraçar al noi, donant l'aprovació de la seva relació i abraçà també a la seva filla, fent-li un petó. Immediatament, se n'anà a la seva cambra, per vestir-se i rebre a la comitiva reial al seu despatx—.

—Em temo el pitjor, em temo el pitjor... —aquestes foren les últimes paraules que la Dàlia i Lancelot li sentiren dir, mentre es retirava escales amunt.

La gent, atemorida, s'havia tancat amb clau i pany a les seves llars. Els soldats, es dirigiren, principalment, als domicilis dels cònsols de Carcassona. A casa de la Dàlia, els soldats posaren especial interès en enfonsar la porta, doncs era la del cònsol principal. Els criats, desesperats, la fermàven pel darrera amb un travesser, alhora que la reforçaven amb les espatlles. Però en aquells moments, Lancelot veié que també s'havien quedat presoners de la situació. Per fugir, havien d'abandonar a

Altamira, però s'estimava massa a l'animal. La porteta per on fugiren la mare i les germanes no permetia, el pas de l'equí. Lancelot insistí en què la Dàlia marxés amb elles, però el carruatge ja havia partit veloç. Així que parella muntà el cavall, situant-se en l'extrem del pati més allunyat de la porta d'accés. Mentre, els criats, esperaren l'ordre de Lancelot, amb la què obririen de cop la porta als soldats. Lancelot li passà l'escut, agafant-lo per la corretja, perquè la Dàlia es protegís les espatlles.

—Té, agafa l'escut!

—Què en faig d'això?

—Cobreix-te l'esquena, posa-te'l dret amb la columna. —i un cop així fet, cridà— Ara Altamira!

Tot picant els esperons, arrencà l'animal al pas d'ambladura, mentre que amb la dreta subjectava la seva llança que portava baixa, i amb l'esquerra, amb no menys força, les regnes del cavall. La Dàlia s'havia abraçat fortament a les espatlles del seu cavaller. Amb la impetuosa apertura, els soldats es precipitaren al interior com la fruita madura ho fa en caure de l'arbre, i es confongueren en una barreja de cossos i ferros, sense tenir temps de cap reacció. I al galop, el cavall fort i poderós, saltà com el cérvol més veloç, de la casa al carrer, passant com un llamp per sobre aquella soldadesca. A fora, un grup d'escuders amb maces i uns altres amb arcs, estaven disposats fer-ne ús d'immediat.

—Lancelot, ja hem begut oli. En són un munt!!! —digué la Dàlia.

Per evitar la pluja de sagetes que els llençarien els arquers en la seva fugida, Lancelot, tan experimentat com previsor, cavalcà en siga saga, sortejant els pilars de la plaça porxada. Malgrat això, algunes es clavaren en l'escut que els protegia. De l'exèrcit reial, s'avançaren cavalcant, mitja dotzena de genets que els seguiren pels carrerons, fins que un d'ells, els portà a un cul de sac, una placeta sense sortida amb un brollador. Lancelot feu mitja volta i s'encarà, aixecant l'espasa en actitud defensiva. Els francesos varen fer el mateix, algun d'ells va treure la maça en cadena, que no era menys feridora i mortal. Sortosament, no calgué enfrontament, doncs una pluja de teules, caigué sobre els soldats de la flor de lis, deixant-los fora de combat, enfonsant més d'un elm fins a les dents. Lancelot i Dàlia aixecaren el cap i saludaren agraïts als que els ajudaren des de les taulades.

—Amics! En bona hora vau néixer!!! —Lancelot els digué ben fort. Eren jovent de Carcassona—.

—Afanyeu-vos a fugir, que des d'aquí veiem que en venen més! De sobte, una porta d'una de les cases de la placeta s'obrí i, així pogueren arribar, travessant l'estable de l'habitatge, que els portà al

carreró del darrere, fins a arribar al camí narbonès. Allà s'ajuntarien amb la comitiva de la gent més compromesa que també abandonava la ciutat. El rei n'estava al cas, però no volgué perseguir-los, ja que creia que no valia la pena. El del Louvre, es concentraria en represaliar als cònsols, als nobles i als burgesos insurrectes de la ciutat, i sobretot, per capturar a Bernat Deliciós.

Lancelot s'obligava —mentre pogués— a protegir i vetllar pel franciscà, per la qual cosa, i per no posar la vida en perill de la Dàlia i de la criatura que esperaven, les deixà, arribant-se a la caravana on s'hi comptaven una dotzena de carros lleugers tirats per cavalls, on anaven les dones, mares i filles dels més compromesos. Flanquejant-los, i dalt de cavall, una desena d'homes les acompanyaven per aturar un primer cop, en cas de ser atacats per una avançada de l'exèrcit reial. Un cop localitzat el carruatge familiar, i sense aturar la marxa, estengué el braç i deixà com una ploma a la Dàlia en el carro on eren la seva mare i les germanetes, que es posaren molt contentes de veure'ls.

—Dàlia! Quina alegria filla meva, t'has pogut salvar! Qui és aquest? —digué la mare que tenia a les nenes abraçades a ella en cada costat.

—Lancelot, fes el que hakis de fer, però torna!!! —Cridà la Dàlia ben fort, mentre feia equilibris per fer-se lloc al carruatge—.

—Ens veurem a Narbona Amor!!! Ja saps a on!!! —li contestà havent fet el gir per tornar-se'n cap a Carcassona—.

Un cop acomodada la Dàlia al carruatge, agafà a seva la mare per les espatlles per confersar-li el següent: —Mare, ell és el pare del fill que porto dintre del meu ventre. És el cavaller més bo, gentil, coratjós i generós que, després de Trencavell, no ha conegut mai aquesta terra.

Lancelot tornà a picar els esperons d'Altamira i més veloç que mai, es dirigí cap al raval de Carcassona, a la catedral de Sant Miquèl, on sabia que era en Deliciós. Però el pont pel qual hauria de creuar el Garona, estava fortament vigilat pels francesos. S'ocultà entre les barraques d'aquelles parts dels horts mentre pensava la manera de passar a l'altre marge de riu. Era evident que nedant i amb el pes de tot l'equip, no podria creuar-lo, donat al seu cabal i profunditat. Però també sabia que seria una bogeria passar pel pont que era protegit per una cinquantena llarga de soldats. Immediatament, una renillada d'Altamira l'advertí de la presència d'un petit grup de gent passava per la vora, també volent-se refugiar. Lancelot se'ls presentà cenyint la seva espasa i presentant la

llança baixa en actitud d'atac, els digué: —Qui va?

—Noble Senyor no ens feu mal! Fugim dels francesos i venim de Sant Miquèl!

—De la catedral? Allà volia anar! Com ho heu fet per sortir-ne il·lesos? —Els digué Lancelot—.

—Veieu aquell mas? Doncs és una de les sortides de les mines que porten fins a la catedral, són tan profundes que passen per sota el llit del riu. Les van fer així expressament, per a dies com aquests, de gran necessitat. Lancelot baixà les armes i donà la confiança suficient al grup per tal de què se li apropessin, i així ho feren uns vint-i-tants, veient amb ell, que estaven de la mateixa part. Els uns vestien roba de frare, els altres eren pagesos i algun burgès ben abillat. Quan es varen aplegar tots els demanà: —I d'en Bernat? D'en Deliciós, que en sabeu? Està bé?

—Sí, està bé, però l'han fet pres després d'haver-se encarat amb el rei. Nosaltres tres, germans franciscans, érem al convent amb ell, però Deliciós, cometé la gosadia d'anar ràpidament a la catedral per a rebre al rei. Després de discutir fortament, l'han apresat juntament, amb altres germans franciscans i uns beguins als quals donava protecció.

—Però és viu? —Els demanà Lancelot—.

—Si que ho és! —Afirmà un franciscà—.

—Doncs ràpid! Porteu-me fins a l'entrada de la mina!

—Senyor! —Digué un d'ells aixecant el braç per indicar amb el dit en direcció al pont— No caldrà, mireu!!! —I els del grup, ocults, dirigiren la mirada a l'altra part on enfilava camí una comitiva fortament armada, amb el Bernat a dalt d'un ruc, i al seu costat el mateix rei que l'anava escarnint.

—Segur que el porten a la ciutat, a la presó... —apuntà un burgès—.

—No podem fer res, seria una mort segura. Som pocs i ells molts. —digué un frare—.

Amagats i impotents, esperaren el pas del gruix de l'exèrcit reial, no hi havia res a fer. L'arribada sorpresa del rei, no donà temps a reunir cap tipus d'exèrcit que els pogués oferir resistència. Així, que van desistir intervenir i tornar a les seves cases o fugir, quan tot s'hagués calmat una mica. Van romandre fins al migdia en aquell amagatall. Els soldats hi havien abandonat aquella part del raval per a fer-se forts a l'interior de les muralles de l'antiga Carcassona. Lancelot acudí a casa dels Patrici per interessar-se per l'estat del pare de la Dàlia, però va comprovar que ja no necessitava res més que fos d'aquest món. Els francesos el van penjar cap per baix, amb les seves robes institucionals,

a la façana de la seva casa, i la resta dels seus col·legues municipals, van córrer la mateixa sort. Entrà a la casa i veié que aquelles glorioses pintures que decoraven el pati, estaven malmeses per les nombroses incisions realitzades pels soldats amb les seves llances i espases. També estaven esquitxades per la sang dels criats que jeien estesos sense vida, pel llarg i ample de les escales. Lancelot sortí de l'edifici en veure que no hi restava ningú amb vida. L'havien saquejat de dalt a baix, trencant els mobles, estripant tapissos i destrossant els objectes de valor que els soldats no van poder rapinyar. Sortí, i el sol de l'estiu, indolent a aquella i altres moltes situacions lamentables en les quals ens fiquem els homes, li cremava la cara plena de suor que es fonia amb les llàgrimes. Altamira, se li apropà lentament, compartint el seu dolor. Mentre, un estol d'ocells aliens a tanta maldat, trencava, fugaçment, el blau del cel de Carcassona. L'angoixa li ofegava el cor en veure que no van poder evitar que el Llenguadoc, hagués tornat a caure en aquella desgràcia. Abans hauria preferit que un dard li hi hagués travessat el cor. Però ara, tenia la responsabilitat de ser pare i portar amb la Dàlia, una nova criatura al món. També es preguntava si aquell món dominat per la barbàrie, valia la pena. Sobtadament, des d'un dels extrems dels porxos, l'alarmaren uns crits. Això l'obligà a desenfundar l'espasa i, amb tota la cautela i no menys coratge, es dirigí a la casa d'on provenia el soroll. La casa era modesta, estreta però alta i, al seu terra, tot era ple d'objectes que els francesos havien llençat. Lancelot entrà sigil·losament seguint les veus que anaven en augment. L'aldarull provenia del celler, i una tènue llum de torxa assenyalava la seva entrada. Lancelot s'hi abocà discretament per a veure que, al costat d'unes portadores de vi, un forçut torturava a dos soldats francesos que tenia lligats al damunt d'unes botes, als quals obligava a empassar quantitats ingents de vi.

—Teniu bastards! El millor vi és aquí! Au va, no us estigieu, preneu-ne tant com en vulgueu. —els deia el fort, mentre els obligava—.

—Senyor! —digué Lancelot— Serviu-los unes rondes més de la meva part! No us n'estigieu!

—Qui sou vos? D'on veniu? —li demanà el forçut interrompent la feina—.

—Sóc Lancelot Beltran. Un amic vostre i un enemic del francès!

—Doncs ben trobat sigueu, serviu-vos!!! —li digué oferint-li un altre petricó ple de vi—. I així Lancelot, ple de ràbia, forçà a un dels francesos tot seguint l'exemple del forçut. Mentre l'ofegava, ofegava també la seva ràbia reprimida. Amb aquell acte, Lancelot s'oblidà de tota conducta cavalle-

rosa amb l'enemic, amb el que tragué, instintivament, la seva part més bàsica i animal, que manifestà amb la revenja. I així va ser com van matar aquells dos francesos que el forçut aconseguí reduir. Lancelot continuava fent-li empassar al francès que ja era cadàver. El forçut li aixecà la mà per dir-li: —Senyor, pareu, no feu malbé més vi! Aquest ja no el podrà continuar apreciant!!! —i agafà la torxa amb la intenció d'abandonar el celler—.

Lancelot parà, estava petrificat per l'odi, com l'estàtua d'una font d'on brollava el vi més agre: el de la ràbia. I sense dir res, deixà caure la gerra a terra.

—Anem a fora, amic. —li digué el forçut—. Ens convé prendre l'aire. I així va ser com van sortir i es van asseure a l'entrada sense dir gairebé res més que els seus noms. Romangueren asseguts força estona, fins passades les vespres, absorts pels seus pensaments. El forçut es deia Batiste, un picapedrer de Carcassona, que una vegada més, havia patit els excessos del francès.

—Ara si que no hi ha res a fer, amb el rei aquí i sense exèrcit que ens auxili. —digué el forçut—.

Com un llamp, Lancelot s'aixecà i es dirigí, novament, al celler. El forçut, amb cara de sorpresa, el seguí per veure que el cavaller s'havia posat a desvestir a un dels soldats, amb la finalitat de prendre-li la cota i la resta de vestimentes, juntament amb la guarnició.

—Lancelot! —digué Batiste, que era forçut però no curt— No estareu pensant d'entrar a la muralla!

—Exacte Batiste! Quan sigui ben fosc estaré amb ells i alliberaré a Deliciós.

—Ja sou ben foll... però actes desesperats com aquests, són els únics que ens queden. Llàstima que la meva corpulència no permeti abillar-me amb les robes d'aquests i seguir-vos!

—No patiu, que em fareu gran servei per altres qüestions! Fins i tot la fortor de vi em serà d'utilitat.

—I així va ser com Lancelot es vestí amb la roba del soldat, amb la idea de suplantar-lo, enganyar a l'enemic, accedir a la ciutat emmurallada i poder alliberar a Deliciós, o si més no, per saber el que havien de fer. A la nit, Lancelot i Beltran es disposaren a la feina. Abans de marxar, acomodà a Altamira, al corral que hi havia al darrere de la casa del Batiste, en companyia d'una mula i d'altres animals petits. I li xiuxiuejà a l'orella: —Amiga, haig de marxar, et deixo aquí i després vindré per tu.

Altamira renilà com si aprovés el que el seu amo li deia. I així marxaren Lancelot, vestit de soldat francès, en companyia de Batiste, en direcció a la vella ciutat emmurallada, que era ocupada pels francesos, pel seu rei i on era presoner en Deliciós, al *mur strictum*. Des del matí, els sentinelles

continuaven fent guàrdia en l'accés del pont que conduïa fins a l'altra banda, on era la ciutat emmurallada. Lancelot i el forçut, se'ls presentaren.

—D'on sortiu vosaltres dos? I qui és aquest, soldat? —els demanà el sergent— Uf, quin tuf de vi que fas!!! Que has caigut dintre d'una bóta, potser?

—Si, gairebé! Però a part d'això, a la taverna m'he trobat aquest forçut que assegura saber noves sobre un nou exèrcit Llenguadocià que està preparat per assaltar-nos en qualsevol moment! Crec que el millor seria que el portés al castell, per tal que informés el rei de l'amenaça.

—Ah, si? Un exèrcit ve cap aquí? De què, de rates i conills? —increpà un altre francès—.

—No senyor! De Llenguadocians venjatus, recolzats per l'exèrcit catalano-aragonès, i pel de Mallorca, acabdillats per l'infant Ferran! Que no n'estàveu al cas? —els digué Batiste—.

—No m'ho crec pas això! Tenim tots els camins del Lleguadoc interceptats fins a les fronteres dels Pirineus! A fe de Déu que a hores d'ara ja ho sabríem!

En Batiste i en Lancelot, es miraren de fit a fit, carregats de complicitat, veient que no els convenien. Els soldats no s'havien mogut ni un pam del seu lloc i continuaven cenyint les seves llances en actitud de no deixar passar a ningú. Així que veient que l'engany no els portaria allà on ells volien, Lancelot i Batiste, entraren en acció sense donar temps a reaccionar a la guarnició. Lancelot desenfundà ràpid i, d'un sol cop, com qui sega blat, esbudellà a tres soldats. Mentrestant, Batiste es va fer amb un parell de llances d'altres dos desprevinguts, als que els esclafà el cap d'una empenta, contra la barana de pedra. I començà la brega al pont de Carcassona, de dos contra cinquanta, aquella fosca nit. Lancelot era una màquina imparable de matar, de tantes ganes que en tenia, esbudellant soldats, obrint colls, partint llances, abonyegant elms, mentre pensava: —La meva iniciativa de passar tots dos el pont i accedir a la ciutat, se n'ha anat a norris! Però és possible que, aprofitant la confusió, pugui entrar igualment al castell, mentre Batiste me'ls entretén.

Batiste amb les dues llances a cada mà, semblava un molí de vent un dia de tramuntana, de tal manera que ningú s'atrevia apropar-se com per ferir-lo. Des del pont, començaven a saltar mans, nassos, orelles i tota mena de membres gals que li pretenien plantar cara. Alguns, van preferir llençar-se al riu per evitar el desmembrament. Així, va ser com gairebé en va fer caure més d'una quinzena al Garona. Mentrestant, Lancelot anava avançant, i darrere d'ell deixava la un rastre de cadà-

vers i sang francesa. Era l'empronta d'un excel·lent guerrer, habilíssim amb tota mena de ferros, però amb l'espasa, el que més. Però com que n'eren molts, i quan ja eren a mig camí del pont, s'ajudà d'una maça en cadena que prengué, i així va fer el doble de mal. Quan enretirava mortalment l'espasa, després d'enfonsar-la en la carn, propinava a un altre infeliç, un cop de maça que feia volar l'elm amb els cervells dels francès esbarriats. Dels cinquanta soldats, amb prou feines en quedaven mitja dotzena que van preferir fugir. Un d'ells, però, va fer senyals amb una torxa als de la ciutadella i els previngué de l'atac. Batiste, li llençà una de les llances atravesant-li el coll.

—Ara Lancelot! —cridà el Batiste indicant el moment en el qual podia fugir cap a la fortificació i confondre's amb l'enemic. Però un dels porters de la ciutadella, disparà un cairell ferint greument a Lancelot, travessant la cota, penetrant en la carn i trinxant-li les costelles del costat dret. Mortalment ferit, caigué a dintre de les negres i fredes aigües del Garona, que se l'emportaren, inevitablement, corrent a baix. La porta de la ciutadella s'obrí, i baixà un destacament francès per a pacificar el pont, mentre que al mig d'aquest, Batiste restà sol lluitant com un lleó contra l'eixam francès. Les cròniques no ens diuen res de la seva sort, però és de suposar que morí després d'haver-ne mort a molts.

L'endemà, una fina pluja queia sobre aquella part del Llenguadoc. El riu baixava més cabalós de l'habitual, i havia arrencat multitud d'arbres al llarg del seu curs. Amb un d'aquells troncs, pogué agafar-se Lancelot assegurant-se amb l'ajut del cinturó, per sota els braços, amb la finalitat de que si es desmaiava, no s'ofegués. Aquesta pensada va fer que el fons del llit no se l'empassés, tot i que moribund, amb prou feines tenia forces per expulsar l'alè. Serien ja, cap allà les laudes, quan el tronc amb el qual s'afermà, entrà en una zona de remolins que el desvià a una de les vores, però això, no li serví de res, doncs tampoc tenia forces per ajudar-se a ell mateix. Ja estava inconscient, i més a l'altre món que no pas en aquest. Sortosament, i a prop d'aquell marge de riu, se senti un trotar nerviós i pendent de dels capricis de la corrent. Efectivament, era la fidel Altamira, que anà seguint al seu amo, guiant-se per l'instint que caracteritza i ennobleix aquests animals. Rellinà de nou i es ficà en les aigües, des d'un lloc baix que li permetia accedir. I a poc a poc, però sense badar, i quan l'aigua ja li tocava el ventre, mossegà la gonella en la part de la caputxa de Lancelot i, l'arrossegà fins a la vora plena de codines. Aconseguí treure-li mig cos de l'aigua, i amb les dents, mossegà el

cinturó que el subjectava al tronc. Gairebé ni respirava, la sang semblava haver-se-li acabat, el cos era fred, propi d'un cadàver així com la pell, que adquirí un tot blavós. L'Altamira li llepà la cara i, amb les potes, molt suaument, també el volgué animar, però res. L'euga romangué al seu costat fins que definitivament, el seu cor deixà de bategar.

De cop i volta, l'animal tingué l'encertada impressió com si els estiguessin observant des de no massa lluny. En el camí que seguía la Garona, dues figures, una, muntada en un rossí i l'altra a peu, van parlar entre ells. Altamira renilà fortament, com si els demanés ajut.

—És ell? És Lancelot? —digué el personatge que era a dalt de l'altre cavall, i que per la barba blanca i la curvatura del cos, semblava ser de major edat—.

—Sí Senyor, és ell. No tinc cap mena de dubte. Ahir al matí, quan fugíem dels francesos, el vam veure als horts i vam estar amb ell. És Lancelot. Som-hi!

A poc a poc, anaren descendent fins on eren Altamira i Lancelot. El més vell, portava embolicat en uns draps, un objecte, una copa d'or. L'altre, l'incorporà agafant-lo per les espatlles. Mentre feien tot això, l'Altamira continuava renillant, com si els donés pressa. El vell, l'acaricià per calmar-la i li digué: —Ho has fet molt bé! No pateixis, ara te'l curarem. —digué l'ancià—.

L'ancià omplí la copa en un toll d'aigua clara de pluja i, ràpidament, la oferiren a Lancelot, tot i que el seu cos ja no responia. Després, l'imposà les dues mans amb els palmells sobre el front de Lancelot, mentre recitava una oració.

—Ja està. Marxem! —van dir-se—.

El van deixar amb la seva muntura, sota uns pollancre que atenuaven un xic l'efecte de la pluja. Poc després, el cel començà a escampar i els rajos de sol, saludaven novament aquella part del Llenguadoc, i els ocells encetaven el dia, amb els seus cants i vols. I fou en aquell moment, quan miraculosament, despertà o resucità Lancelot, doncs si no hagués estat per l'ajut dels dos viatgers de la copa d'or, tingueu per segur, el jove cavaller, a hores d'ara, ja seria mort.

—Altamira! —digué incorporant-se de peus, fregant-se els ulls i amb cara de confusió, es palpà el costat on recordava la ferida. I sí, trobà l'orifici en la roba i en la cota, que li provocà el tret del ballester. Però la sorpresa fou major quan no trobà cap ferida, ni cap marca en el seu cos i pell. Es trobava en un estat excepcional, ple d'energia i de nou, ben vigorós. I clamà al cel: —Gràcies

Senyor! —I ràpidament, sense ajut d'estrep, pujà d'un salt sobre Altamira i marxaren al galop. Mentrestant, no es deixava de preguntar que era el que havia passat i com havia anat tot plegat. Recordava la brega a Carcassona, al Batiste, la caiguda al riu, la ferida mortal, i res més... No tenia dubte de què Déu l'havia salvat obrant un miracle! I ho deixà així, ocupant el que li restava de camí fins a Narbona, pensant amb la Dàlia i el seu futur fill.

Lancelot, la Dàlia i la seva família, se n'anaren a viure a Montpeller, i tingueren un fill a qui li posaren de nom Guilhem, en memòria de la nissaga dels nobles senyors montpellerins. El rei francès portà a terme el sufocament de la revolta de Carcassona, penjant a catorze dels seus cònsols i consellers comunals i empresonant a Bernat Deliciós. El rei mallorquí, que era cosí i aliat del francès, assabentat dels plans que tenia el seu fill, l'infant Ferran, de reconquerir el Llenguadoc, el bufeteja públicament, quan eren de vacances estivals al castell de Cós, al Vallespir. I així fou com s'acabà amb una de les últimes temptatives de deslliurar el Llenguadoc del poder francès, amb la humiliació del nét mallorquí del nostre gran Jaume I, el Conqueridor, un rei llenguadocià que nascut a Montpeller, mai no s'hauria imaginat aquella sort que correrien les seves terres, que eren germanes i que tant van costar de conservar als comtes-reis catalans.

Lancelot i la seva família se n'anaren a Sicília on era governada pel rei Frederic, que era català, i on altres càtars també trobaren una relativa tranquil·litat donat el seu esperit tolerant. L'Arnau de Vilanova, amic de Lancelot i protector de Deliciós, també sovintejà aquell país que acollí a tants exiliats llenguadocians. També trobaren allà refugi, aquells dos personatges misteriosos que retornaren a la vida a Lancelot. Aquells dos bons homes tenien la missió de salvaguardar i custodiar la copa amb la qual Jesús celebrà el seu últim sopar i que contingué, també, la seva sang. Un cobdiciat objecte dels quals molts parlaven i del que se n'havia escrit infinitats de fulls i pergamins. Però que només ells, n'eren coneixedors de la seva existència, així com de primera mà les virtuts que tenia, com la de la vida eterna, de la qual, Lancelot, sense saber-lo, de la mort retornà a la vida per a continuar el seu camí. Però això, ja és una altra història que no us puc explicar aquí.